

**ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ**  
**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԻՐԻԱՅԻ ԱՐԱԲԱԿԱՆ**  
**ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵՎԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ**  
**ԽՈՒՍԱՓԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**  
(1-ին մաս)

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը եւ Սիրիայի Արաբական Հանրապետության կառավարությունը,  
ղեկավարվելով երկու Պայմանավորվող պետությունների միջեւ տնտեսական, գիտական, տեխնիկական ու մշակութային համագործակցությունը զարգացնելու եւ ամրապնդելու մտադրությամբ, եկամուտների կրկնակի հարկումը բացառելու նպատակով որոշեցին կնքել սույն Կոնվենցիան եւ համաձայնեցին հետեւյալի մասին.

**Գլուխ 1**  
**Կոնվենցիայի կիրառման ոլորտը**

**ՀՈԴՎԱԾ 1**  
**Ընդգրկված անձինք**

Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ հանդիսացող անձանց նկատմամբ:

**ՀՈԴՎԱԾ 2**  
**Ընդգրկված հարկերը**

1. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է Պայմանավորվող պետության կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանումների կամ տեղական իշխանության մարմինների կողմից սահմանված եկամուտներից գանձվող հարկերի նկատմամբ՝ անկախ դրանց գանձման եղանակից:

2. Եկամուտներից գանձվող հարկեր են համարվում եկամուտների ընդհանուր գումարից կամ եկամտի առանձին տարրերից, այդ թվում՝ շարժական կամ անշարժ գույքի օտարումից ստացվող եկամուտներից, ձեռնարկությունների վճարած աշխատավարձի կամ ռոճիկի ընդհանուր գումարից գանձվող, ինչպես նաեւ գույքի արժեքաճի վրա տարածվող հարկերը:

3. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է, մասնավորապես, գոյություն ունեցող հետեւյալ հարկերի նկատմամբ.

ա) Հայաստանի դեպքում՝

- շահութահարկ,
- եկամտահարկ

(հետագայում՝ հայկական հարկ).

բ) Սիրիայի դեպքում՝

- եկամտահարկ առեւտրային, արդյունաբերական եւ ոչ առեւտրային (անկախ անձնական մասնագիտություններ) շահույթից,

- եկամտահարկ աշխատավարձից եւ ռոճիկից,
- եկամտահարկ ոչ ռեզիդենտներից,

- եկամտահարկ շարժական եւ անշարժ գույքից ստացվող եկամտից,

- սահմանված կամ հետագայում սահմանվելիք լրացուցիչ գանձումներ՝ հաշվարկված վերը նշված հարկերի նկատմամբ կիրառվող տոկոսադրույքի կամ որեւէ այլ եղանակի հիման վրա

(հետագայում՝ սիրիական հարկ):

4. Կոնվենցիան կիրառվում է նաեւ սույն հոդվածի 1-ին կետի սահմանման համաձայն դասակարգված՝ ըստ եւրոյան համանման բոլոր հարկերի նկատմամբ, որոնք կսահմանվեն սույն Կոնվենցիայի ստորագրումից հետո՝ ի լրումն գոյություն ունեցող հարկերի կամ դրանց փոխարեն:

Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները միմյանց կծանուցեն իրենց համապատասխան հարկային օրենքներում կատարված ցանկացած փոփոխության մասին:

Գլուխ 2  
Սահմանումներ

ՀՈՂՎԱԾ 3  
Ընդհանուր սահմանումներ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով, եթե ենթատեքստը այլ բան չի պահանջում.
- ա) "Պայմանավորվող պետություն" տերմինը, ենթատեքստից կախված, նշանակում է՝ Հայաստան կամ Սիրիա,
  - բ) "Հայաստան" տերմինը նշանակում է՝ Հայաստանի Հանրապետություն,
  - գ) "Սիրիա" տերմինը, միջազգային իրավունքի համաձայն, նշանակում է՝ Սիրիայի Արաբական Հանրապետության տարածքները, ներառյալ նրա ներքին ջրերը, տարածքային ծովը, այդ տարածքների ստորջրյա հատակը եւ դրանց վրայի օդային տարածությունը, որոնց նկատմամբ Սիրիան ունի ինքնիշխան իրավունքներ, եւ այլ ծովային տարածքները, որոնց նկատմամբ Սիրիան իրավունք ունի իրականացնելու ինքնիշխան իրավունքներ բնական պաշարների հետազոտման, օգտագործման եւ պահպանման համար,
  - դ) "անձ" տերմինը ներառում է՝ ֆիզիկական անձ, ընկերություն եւ անձանց ցանկացած այլ միավորում,
  - ե) "ընկերություն" տերմինը նշանակում է՝ ցանկացած իրավաբանական անձ կամ ցանկացած այլ միավոր, որը հարկման նպատակներով դիտարկվում է որպես իրավաբանական անձ,
  - զ) "Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն" եւ "մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն" տերմինները նշանակում են, համապատասխանաբար, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն,
  - է) "ազգային անձ" տերմինը նշանակում է.
    - i) Պայմանավորվող պետության քաղաքացիություն ունեցող ցանկացած ֆիզիկական անձ,
    - ii) Պայմանավորվող պետության գործող օրենքներով իր կարգավիճակը ստացած ցանկացած իրավաբանական անձ,
    - ը) "միջազգային փոխադրում" տերմինը նշանակում է՝ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից ծովային, գետային նավով կամ օդանավով կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցով իրականացվող ցանկացած փոխադրում՝ բացառությամբ, երբ այդպիսի փոխադրումն իրականացվում է բացառապես մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող վայրերի միջեւ,
    - թ) "իրավասու մարմին" տերմինը նշանակում է.
      - i) Հայաստանի դեպքում՝ ֆինանսների եւ Էկոնոմիկայի նախարար կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչ եւ հարկային պետական ծառայության պետ կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչ,
      - ii) Սիրիայի դեպքում՝ ֆինանսների նախարար կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչ:
2. Պայմանավորվող պետության կողմից սույն Կոնվենցիան ցանկացած պահի կիրառելիս դրանում չսահմանված ցանկացած տերմին, եթե ենթատեքստը այլ բան չի պահանջում, կամ եթե Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները ի վիճակի չեն հասնելու միասնական կարծիքի՝ սույն Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածում նշված ընթացակարգի համաձայն, ունի այն նշանակությունը, որը նրան այդ պահին այդ Պետության օրենքով տրված է այն հարկերի առնչությամբ, որոնց նկատմամբ կիրառվում է Կոնվենցիան:

ՀՈՂՎԱԾ 4  
Ռեզիդենտ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով "Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ" տերմինը նշանակում է՝ ցանկացած անձ, որը, այդ Պետության օրենսդրության համաձայն, ենթակա է հարկման այդ Պետությունում իր մշտական բնակության, ստեղծման եւ գրանցման վայրի, ռեզիդենտության կամ որեւէ այլ համանման չափանիշի հիման վրա:

2. Եթե սույն հոդվածի 1-ին կետի դրույթներին համապատասխան ֆիզիկական անձը Պայմանավորվող երկու պետություններում էլ ռեզիդենտ է, ապա նրա կարգավիճակը որոշվում է հետեւյալ կերպով.

ա) նա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը, որտեղ ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան. եթե նա երկու Պայմանավորվող պետություններում էլ ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, ապա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը, որի հետ ունի առավել սերտ անձնական եւ տնտեսական կապեր (կենսական շահերի կենտրոն),

բ) եթե հնարավոր չէ որոշել այն Պայմանավորվող պետությունը, որտեղ նա ունի կենսական շահերի կենտրոն, կամ եթե նա Պայմանավորվող պետություններից ոչ մեկում չունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, ապա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը, որտեղ ունի ընթացիկ կացարան,

գ) եթե նա երկու Պայմանավորվող պետություններում էլ ունի ընթացիկ կացարան կամ ոչ մեկում էլ այդպիսին չունի, համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը, որի քաղաքացին է,

դ) եթե նա երկու Պայմանավորվող պետությունների քաղաքացին է կամ նրանցից ոչ մեկի քաղաքացին չէ, ապա Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները հարցը լուծում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. Երբ, 1-ին կետի դրույթներին համապատասխան, ֆիզիկական անձ չհանդիսացող անձը Պայմանավորվող երկու պետությունների ռեզիդենտ է, ապա այդպիսի անձը համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, որի օրենսդրության համաձայն ստանում է իր կարգավիճակը՝ որպես այդպիսին:

#### ՀՈԴՎԱԾ 5

##### Մշտական հաստատություն

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով "մշտական հաստատություն" տերմինը նշանակում է՝ գործունեության կայուն վայր, որի միջոցով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտն իրականացնում է կանոնավոր ձեռնարկատիրական գործունեություն մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. "Մշտական հաստատություն" տերմինը հատկապես ներառում է.

ա) կառավարման վայր.

բ) մասնաճյուղ.

գ) գրասենյակ.

դ) գործարան.

ե) արհեստանոց, եւ

զ) հանքահոր, նավթի կամ գազի հորատանցք, քարհանք կամ բնական պաշարների հետազոտման, օգտագործման կամ արդյունահանման ցանկացած այլ վայր:

3. Շինարարական հրապարակը, շինարարական, հավաքման կամ տեղակայման օբյեկտը կամ դրանց հետ կապված՝ վերահսկողական կամ այլ գործունեությունը կազմում են մշտական հաստատություն, բայց միայն այն դեպքում, երբ այդպիսի հրապարակի, օբյեկտի կամ գործունեության տեւողությունը գերազանցում է 6 ամիս ժամանակահատվածը:

"Այլ գործունեություն" տերմինը, ինչպես այն օգտագործվում է սույն կետում, ներառում է ձեռնարկության կողմից ծառայությունների (այդ թվում՝ խորհրդատվական ծառայությունների) մատուցումը ձեռնարկության վարձու աշխատողների կամ այդ նպատակով վարձված այլ անձնակազմի միջոցով:

4. Չնայած սույն հոդվածի նախորդ կետերի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության հետեւյալ գործունեությունները մյուս Պայմանավորվող պետությունում չեն համարվում որպես մշտական հաստատության միջոցով իրականացվող.

ա) հարմարությունների օգտագործումը ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների՝ բացառապես պահեստավորման կամ ցուցադրման նպատակով.  
բ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարի պահումը՝ բացառապես պահեստավորման կամ ցուցադրման նպատակով.  
գ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարի սպասարկումը այլ ձեռնարկության կողմից՝ բացառապես մշակման նպատակով.  
դ) ձեռնարկության համար գործունեության կայուն վայրի սպասարկումը՝ բացառապես ապրանքների կամ արտադրանքի գնման կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով.  
ե) ձեռնարկության համար գործունեության կայուն վայրի սպասարկումը՝ բացառապես նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի որեւէ այլ գործունեություն իրականացնելու նպատակով:

5. Եթե անձը, չլինելով անկախ կարգավիճակով գործակալ, որին վերաբերում են 7-րդ կետի դրույթները, գործում է Պայմանավորվող պետությունում մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության անունից, համարվում է, որ այդ ձեռնարկությունն ունի մշտական հաստատություն առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում ցանկացած գործունեության առումով, որն այդ անձն իրականացնում է այդ ձեռնարկության համար, եթե այդպիսի անձն այդ պետությունում ունի եւ սովորաբար օգտագործում է ձեռնարկության անունից պայմանագրեր կնքելու իրավասություն՝ բացառությամբ այդպիսի անձի համար 4-րդ կետով սահմանափակված գործունեության տեսակների, որոնք եթե անգամ իրականացվում են գործունեության կայուն վայրի միջոցով, չեն դարձնում այդ գործունեության կայուն վայրը մշտական հաստատություն այդ կետի դրույթների շրջանակներում:

6. Անկախ սույն հոդվածի նախորդ դրույթներից, եթե Պայմանավորվող պետության ապահովագրական ձեռնարկությունը 7-րդ կետում նշված անկախ գործակալի կարգավիճակ չունեցող անձի միջոցով մյուս Պայմանավորվող պետությունում ընդունում է ապահովագրական մուծումներ կամ ապահովագրում է այնտեղ հնարավոր ռիսկից, ապա համարվում է, որ ձեռնարկությունը ունի մշտական հաստատություն այդ մյուս Պետությունում (բացառությամբ վերապահովագրման դեպքերի):

7. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը չի համարվում մշտական հաստատություն ունեցող մյուս Պայմանավորվող պետությունում միայն այն պատճառով, որ ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում այդ Պետությունում բրոքերի, կոմիսիոն գործակալի կամ անկախ կարգավիճակ ունեցող ցանկացած այլ գործակալի միջոցով:

8. Այն փաստը, որ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունը հսկում է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությանը կամ հսկվում է նրա կողմից կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պետությունում (մշտական հաստատության միջոցով կամ այլ կերպ), ինքնըստիներքյան այդ ընկերություններից մեկին չի վերածում մյուսի մշտական հաստատության:

Գլուխ 3  
Եկամուտների հարկում

ՀՈՂՎԱԾ 6  
Եկամուտ անշարժ գույքից

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից ստացած եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. ա) "Անշարժ գույք" տերմինն ունի այն նշանակությունը, որը նրան տրվում է այն Պայմանավորվող պետության օրենսդրությամբ, որտեղ գտնվում է այդ գույքը:

բ) Նավերը, նավակները կամ օդանավերը, ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցները չեն դիտվում որպես անշարժ գույք:

3. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են անշարժ գույքի ուղղակի

օգտագործումից, վարձակալության տալուց կամ օգտագործման ցանկացած այլ ձեւից ստացված եկամտի նկատմամբ:

4. 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաեւ ձեռնարկության անշարժ գույքից եւ անկախ անձնական ծառայություններ մատուցելու համար օգտագործվող անշարժ գույքից առաջացած եկամուտների նկատմամբ:

#### ՀՈԴՎԱԾ 7

##### Շահույթ ձեռնարկատիրական գործունեությունից

1. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացած շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե այդ ձեռնարկությունը ձեռնարկատիրական գործունեությունը չի իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով:

Եթե Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, ապա ձեռնարկության շահույթը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում, բայց միայն այն մասով, որ մասով վերագրվում է այդ մշտական հաստատությանը:

2. Հաշվի առնելով սույն հոդվածի 3-րդ կետի դրույթները, եթե Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, ապա Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրում այդ մշտական հաստատությանը վերագրվում է այն շահույթը, որը նա կարող էր ստանալ, եթե լիներ նույն կամ նման պայմաններում, նույնպիսի կամ նմանատիպ գործունեություն իրականացնող եւ միանգամայն ինքնուրույն գործող առանձին ձեռնարկություն եւ գործեր լիովին անկախ այն ձեռնարկությունից, ում մշտական հաստատությունն է:

3. Մշտական հաստատության շահույթը որոշելիս թույլատրվում է այդպիսի մշտական հաստատության նպատակների համար կրած՝ փաստաթղթերով հաստատված ծախսերի հանումներ, այդ թվում՝ դեկավարման եւ ընդհանուր վարչական ծախսերը, անկախ այն բանից՝ կատարվում են դրանք այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ մշտական հաստատությունը, թե նրա սահմաններից դուրս:

4. Մշտական հաստատությանը վերագրվող շահույթը կորոշվի ամեն տարի, միեւնույն եղանակով, եթե միայն դրա փոփոխման համար հիմնավոր ու բավարար պատճառ չառաջանա:

5. Եթե մշտական հաստատությանը վերագրվող շահույթի որոշումը կարող է կատարվել ձեռնարկության տարբեր ստորաբաժանումների միջեւ շահույթի ընդհանուր գումարի համաչափ բաշխման հիման վրա, ինչպես ընդունված է այդ Պայմանավորվող պետությունում, ապա 2-րդ կետի դրույթները խոչընդոտ չեն լինի այդ Պայմանավորվող պետությանը՝ հարկվող շահույթը նման բաշխման միջոցով որոշելու համար:

6. Եթե շահույթը ներառում է եկամտի այնպիսի տարրեր, որոնց մասին նշված է սույն Կոնվենցիայի այլ հոդվածներում, ապա սույն հոդվածի դրույթները չեն ազդում այդ հոդվածների դրույթների վրա:

#### ՀՈԴՎԱԾ 8

##### Միջազգային փոխադրումներ

1. Միջազգային փոխադրումներում ծովային նավերի, օդանավերի կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործումից Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության շահույթը ենթակա է հարկման միայն այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է նրա գրանցման վայրը: Այսպիսի շահույթը ներառում է ձեռնարկության կողմից այլ գործունեությունից ստացված շահույթը եւ, մասնավորապես, միջազգային փոխադրումներում ապրանքների կամ արտադրանքի տեղափոխման համար օգտագործվող բեռնարկղերի օգտագործումից կամ վարձակալության տալուց ստացված շահույթը՝ պայմանով, որ այսպիսի գործունեությունը վերագրելի լինի ձեռնարկության կողմից

միջազգային փոխադրումներում ծովային նավերի, օդանավերի կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործմանը:

2. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են նաեւ միավորումում, համատեղ ձեռնարկությունում կամ միջազգային բնույթի գործակալությունում մասնակցությունից ստացած շահույթի նկատմամբ:

3. Սույն հոդվածի դրույթները չեն ընդգրկում այն շահույթը, որը ստացվում է Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում այլ ձեռնարկություններին պատկանող ծովային նավերով, օդանավերով եւ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցներով ճանապարհորդության տոմսերի կոմիսիոն վաճառքից:

### ՀՈՂՎԱԾ 9

#### Փոխկապակցված ձեռնարկություններ

1. Այն դեպքում, երբ.

ա) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում է մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում, կամ

բ) միեւնույն անձինք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում են ինչպես մի, այնպես էլ մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում,

եւ յուրաքանչյուր դեպքում երկու ձեռնարկությունների միջեւ նրանց առեւտրային կամ ֆինանսական փոխհարաբերություններում ստեղծված կամ սահմանված են անկախ ձեռնարկությունների միջեւ ստեղծված պայմաններից տարբերվող պայմաններ, ապա ցանկացած շահույթ, որը կհաշվեգրվեր նրանցից մեկին, բայց այդ պայմանների պատճառով նման ձեւով չի հաշվեգրվել, կարող է ներառվել այդ ձեռնարկության շահույթի մեջ եւ, համապատասխանաբար, հարկվել:

2. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետությունը այդ Պետության ձեռնարկության շահույթի մեջ ներառում է, համապատասխանաբար, հարկում է այն շահույթը, որից մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ենթարկվել է հարկման այդ մյուս Պետությունում, եւ այդ ձեւով ներառված շահույթն այն շահույթն է, որը հաշվեգրված կլիներ առաջինը հիշատակված Պետության ձեռնարկությանը, եթե երկու ձեռնարկությունների միջեւ լինեին անկախ ձեռնարկություններին բնորոշ փոխհարաբերություններ, ապա այդ մյուս Պետությունը կատարում է այդ շահույթից իր կողմից գանձված հարկի գումարի համապատասխան ճշգրտում, եթե այդ մյուս Պետությունը գտնում է ճշգրտումն արդարացի: Այդպիսի ճշգրտումը որոշելիս հաշվի են առնվում սույն Կոնվենցիայի այլ դրույթները եւ Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները անհրաժեշտության դեպքում կարող են խորհրդակցել միմյանց հետ:

### ՀՈՂՎԱԾ 10

#### Շահաբաժիններ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն այդպիսի շահաբաժինները կարող են հարկվել նաեւ այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է համարվում շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը՝ այդ Պետության օրենքներին համաձայն, սակայն եթե ստացողը շահաբաժինների փաստացի սեփականատերն է, ապա այդ ձեւով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի շահաբաժինների համախառն գումարի 10 տոկոսը:

Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները այս սահմանափակման կիրառման եղանակը որոշում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

Այս կետը չի ազդում ընկերության այն շահույթի հարկման վրա, որտեղից վճարվում են շահաբաժինները:

3. "Շահաբաժիններ" տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է՝ եկամուտ բոլոր տեսակի բաժնետոմսերից կամ պարտապահանջ չհանդիսացող՝ շահույթին մասնակցելու իրավունք տվող այլ իրավունքներից, ինչպես նաև այլ կորպորատիվ իրավունքներից, որոնք ենթակա են հարկային կարգավորման այնպես, ինչպես բաժնետոմսերից առաջացած եկամուտը՝ համաձայն այն Պետության օրենքների, որի ռեզիդենտ է շահույթի բաշխումն իրականացնող ընկերությունը:

4. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը, այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության միջոցով կամ անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող հաստատուն բազայի միջոցով, եւ մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, փաստորեն վերաբերում է այդպիսի մշտական հաստատությանը կամ հաստատուն բազային: Այդ դեպքում, իրավիճակից կախված, կիրառվում են 7-րդ հոդվածի կամ 14-րդ հոդվածի դրույթները:

5. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ համարվող ընկերությունը շահույթ կամ եկամուտ է ստանում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, այդ մյուս Պետությունը չի կարող հարկել ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները՝ բացառությամբ, երբ այդպիսի շահաբաժինները վճարվում են այդ մյուս Պետության ռեզիդենտին, կամ երբ մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, փաստորեն վերաբերում է այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատությանը կամ հաստատուն բազային, եւ չի կարող ընկերության չբաշխված շահույթից հարկեր գանձել, եթե անգամ վճարված շահաբաժինները կամ չբաշխված շահույթը ամբողջությամբ կամ մասամբ կազմված են այդ մյուս Պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

#### ՀՈԴՎԱԾ 11 Տոկոսներ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն այդպիսի տոկոսները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են, այդ Պետության օրենքների համաձայն, սակայն եթե ստացողը տոկոսների փաստացի սեփականատերն է, ապա այդ ձեռով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի տոկոսների համախառն գումարի 10 տոկոսը:

Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները այս սահմանափակման կիրառման եղանակը կորոշեն փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. Անկախ սույն հոդվածի 2-րդ կետի դրույթներից՝ Պայմանավորվող պետությունում առաջացող տոկոսները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե դրանք ստացվում եւ փաստորեն տնօրինվում են այդ Պետության կամ այդ մյուս Պետության վարչատարածքային ստորաբաժանումների կամ տեղական իշխանության մարմինների կամ կենտրոնական բանկի կողմից:

4. "Տոկոսներ" տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է՝ եկամուտ ցանկացած տեսակի պարտապահանջից, անկախ հիպոթեքային ապահովումից եւ պարտապահի շահույթում մասնակցության իրավունքի առկայությունից, եւ, մասնավորապես, եկամուտ պետական արժեթղթերից եւ պարտատոմսերից կամ փոխառության տոմսերից, ներառյալ այդպիսի արժեթղթերի, պարտատոմսերի եւ փոխառության տոմսերի հետ կապված պարգևավճարներն ու մրցանակները: Սույն հոդվածի նպատակով ժամկետանց վճարման համար գանձվող տույժերը որպես տոկոսներ չեն դիտարկվում:

5. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են տոկոսները, այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության

միջոցով կամ անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այդ մյուս Պետությունում գտնվող հաստատուն բազայից, եւ պարտապահանքը, որի հիման վրա տոկոսները վճարվում են, փաստորեն վերաբերում է այդպիսի մշտական հաստատությանը կամ հաստատուն բազային: Այդ դեպքում, հանգամանքներից կախված, կիրառվում են 7-րդ հոդվածի կամ 14-րդ հոդվածի դրույթները:

6. Համարվում է, որ տոկոսներն առաջանում են Պայմանավորվող պետությունում, եթե վճարողն ինքը՝ Պետությունն է, վարչատարածքային ստորաբաժանումը, նրա տեղական իշխանության մարմինը կամ այդ Պետության ռեզիդենտը: Սակայն եթե տոկոսներ վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն կամ հաստատուն բազա, որոնց գործունեության արդյունքում է ստեղծվել պարտքը, որի տոկոսները վճարվում են, եւ այդ տոկոսների վճարման ծախսերը կրում է այդ մշտական հաստատությունը կամ հաստատուն բազան, ապա համարվում է, որ այդ տոկոսները առաջանում են այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը կամ հաստատուն բազան:

7. Եթե վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների հետեւանքով պարտապահանքին վերաբերող տոկոսների գումարը, որի հիման վրա դրանք վճարվում են, գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը առաջվա պես հարկվում է Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրի օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները:

## ՀՈՂՎԱԾ 12 Ռոյալթի

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարվող ռոյալթին կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն այդպիսի ռոյալթին կարող է հարկվել նաեւ այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում է, այդ Պետության օրենքներին համապատասխան. բայց այդ ձեւով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի սույն հոդվածի 3-րդ կետում սահմանված ռոյալթիի համախառն գումարի 12 տոկոսը:

Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները սույն սահմանափակման կիրառման եղանակը որոշում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. "Ռոյալթի" տերմինը սույն հոդվածում օգտագործվելիս նշանակում է՝ փոխհատուցման ձեւով ստացած ցանկացած տեսակի վճարում գրական, արվեստաբանական կամ գիտական աշխատանքների, ներառյալ կինոֆիլմերը կամ ռադիո կամ հեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման համար ֆիլմերը կամ ձայնագրությունները, ցանկացած արտոնագրի, ապրանքային նշանի, նախագծի կամ մոդելի, գծագրի, գաղտնի բանաձեւի կամ գործընթացի հեղինակային իրավունքի օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի կամ արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական փորձին վերաբերող տեղեկությունների կամ արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական սարքավորման օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի տրամադրման համար:

4. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե ռոյալթիի փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում է ռոյալթին, այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության միջոցով կամ անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող հաստատուն բազայի միջոցով, եւ իրավունքը կամ գույքը, որոնց կապակցությամբ վճարվում է ռոյալթին, իրականում կապված են

այդպիսի մշտական հաստատության կամ հաստատուն բազայի հետ: Այդ դեպքում, հանգամանքներից կախված, կիրառվում են 7-րդ հոդվածի կամ 14-րդ հոդվածի դրույթները:

5. Ռոյալթին համարվում է առաջացած Պայմանավորվող պետությունում, եթե վճարողն ինքը՝ այդ Պետությունն է, այդ Պետության վարչատարածքային ստորաբաժանումը, տեղական իշխանության մարմինը կամ այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը: Սակայն երբ ռոյալթի վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն կամ հաստատուն բազա, որոնց առնչությամբ առաջացել է ռոյալթի վճարելու պարտավորությունը, եւ այդպիսի ռոյալթի վճարման ծախսերը կրում է այդպիսի մշտական հաստատությունը կամ հաստատուն բազան, ապա այդպիսի ռոյալթին համարվում է առաջացած այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը կամ հաստատուն բազան:

6. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով օգտագործման, իրավունքի կամ տեղեկության համար վճարվող ռոյալթի գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը ենթակա է հարկման յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի այլ դրույթները:

### ՀՈՂՎԱԾ 13

#### Գույքի արժեքի հավելած

1. 6-րդ հոդվածում նշված եւ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքի օտարումից Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած արժեքի հավելածը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությանը պատկանող մշտական հաստատության՝ ձեռնարկատիրական նպատակներով օգտագործվող գույքի մաս կազմող շարժական գույքի կամ մյուս Պայմանավորվող պետությունում անկախ անձնական ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ունեցած հաստատուն բազային պատկանող շարժական գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելածը, ներառյալ այդպիսի մշտական հաստատության (առանձին կամ ամբողջ ձեռնարկության հետ մեկտեղ) կամ այդպիսի հաստատուն բազայի օտարումից առաջացած այդպիսի արժեքի հավելածը, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

3. Միջազգային փոխադրումներում օգտագործվող ծովային, գետային նավերի, օդանավերի կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների կամ այդպիսի ծովային, գետային նավերի, օդանավերի կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործմանը վերաբերող շարժական գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելածը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում:

4. 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերում հիշատակված գույքից տարբերվող ցանկացած այլ գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելածը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է հանդիսանում օտարող անձը:

### ՀՈՂՎԱԾ 14

#### Անկախ անձնական ծառայություններ

1. Մասնագիտական ծառայություններից կամ անկախ բնույթի այլ համանման գործունեությունից Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած եկամուտը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե միայն նա մյուս Պայմանավորվող պետությունում իր գործունեությունը իրականացնելու նպատակով կանոնավոր կերպով իր տրամադրության տակ չունի հաստատուն բազա: Եթե նա ունի այդպիսի հաստատուն

բազա, ապա այդ եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում, բայց միայն այն չափով, որը վերագրելի է այդ հաստատուն բազային:

2. "Մասնագիտական ծառայություններ" տերմինը ներառում է, հատկապես, անկախ գիտական, գրական, արվեստաբանական, կրթական կամ ուսուցչական գործունեությունը, ինչպես նաև բժիշկների, իրավաբանների, ճարտարագետների, ճարտարապետների, վիրաբույժների, ատամնաբույժների եւ հաշվապահների անկախ գործունեությունը:

### ՀՈՂՎԱԾ 15

#### Կախյալ անձնական ծառայություններ

1. Հաշվի առնելով 16-րդ, 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածների դրույթները՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից վարձու աշխատանքի դիմաց ստացված աշխատավարձը, ռոճիկը եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե միայն այդպիսի վարձու աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքը իրականացվում է մյուս Պայմանավորվող պետությունում, ապա դրա հետ կապված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Չնայած 1-ին կետի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց ստացված վարձատրությունը ենթակա է հարկման միայն առաջինը հիշատակված Պետությունում, եթե միաժամանակ կատարվում են հետեւյալ բոլոր պայմանները.

ա) ստացողը ցանկացած տասներկուամսյա ժամանակահատվածում գտնվում է մյուս Պետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամանակահատվածում կամ ժամանակահատվածներում,

բ) վարձատրությունը վճարվում է մյուս Պետության ռեզիդենտ չհանդիսացող գործատուի կողմից կամ նրա անունից,

գ) վարձատրության ծախսերը չի կրում գործատուի՝ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատությունը կամ հաստատուն բազան:

3. Չնայած սույն հոդվածի նախորդ դրույթներին՝ միջազգային փոխադրումներում շահագործվող ծովային, գետային նավում, օդանավում կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ Պետությունում:

### ՀՈՂՎԱԾ 16

#### Տնօրենների հոնորարներ

Որպես մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության տնօրենների խորհրդի անդամ՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած տնօրենների հոնորարները եւ այլ համանման վճարումները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

### ՀՈՂՎԱԾ 17

#### Արտիստներ եւ մարզիկներ

1. Չնայած 14-րդ եւ 15-րդ հոդվածների դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում որպես արվեստի աշխատող (ինչպիսին է թատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստը կամ երաժիշտը) կամ որպես մարզիկ իրականացրած անձնական գործունեությունից ստացած եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այն դեպքում, երբ արվեստի աշխատողի կամ մարզիկի՝ որպես այդպիսին իրականացրած անձնական գործունեության հետ կապված եկամուտը հաշվեգրվում է ոչ թե անձամբ արվեստի աշխատողին կամ մարզիկին, այլ մեկ ուրիշ անձի, ապա այդ եկամուտը, չնայած սույն Կոնվենցիայի 7-րդ, 14-րդ եւ 15-րդ հոդվածների դրույթներին, կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ իրականացվում է արվեստի աշխատողի կամ մարզիկի գործունեությունը:

3. Չնայած 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետությունում արվեստի աշխատողի կամ մարզիկի գործունեությունից ստացված եկամուտը հարկվում է միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է հանդիսանում արվեստի աշխատողը կամ մարզիկը, եթե այցելությունը այդ Պետություն հիմնականում իրականացվում է մեկ կամ երկու Պայմանավորվող պետությունների հասարակական հիմնադրամների կամ վարչատարածքային ստորաբաժանումների կամ տեղական իշխանությունների միջոցներից:

### ՀՈՂՎԱԾ 18 Պետական ծառայություն

1. ա) Պայմանավորվող պետության կամ վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ տեղական իշխանության մարմնի կողմից կամ դրանց կողմից ստեղծված հիմնադրամների միջոցներից այդ Պետությանը կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանմանը կամ տեղական իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված՝ կենսաթոշակից տարբերվող աշխատավարձը, ռոճիկը եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի աշխատավարձը, ռոճիկը եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պետությունում, եւ այդ Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական անձը.

- i) այդ Պետության քաղաքացի է, կամ
- ii) չի դարձել այդ Պետության ռեզիդենտ բացառապես ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. 15-րդ, 16-րդ եւ 19-րդ հոդվածների դրույթները կիրառվում են Պայմանավորվող պետության կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ տեղական իշխանության մարմնի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված ծառայությունների դիմաց վարձատրության եւ կենսաթոշակների նկատմամբ:

### ՀՈՂՎԱԾ 19 Կենսաթոշակներ

1. Պայմանավորվող պետության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին նախկինում կատարված վարձու աշխատանքի համար վճարված կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն առաջինը հիշատակված Պետությունում:

2. 1-ին կետի դրույթը չի կարող ազդել կենսաթոշակները հարկից ազատելու վերաբերող՝ Պայմանավորվող պետության օրենքի դրույթների վրա:

### ՀՈՂՎԱԾ 20 Ուսանողներ

1. Ուսանողը, պրակտիկանտը կամ ստաժորը, որոնք հանդիսանում են կամ անմիջապես մինչեւ Պայմանավորվող պետություն ժամանելը հանդիսացել են մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, եւ որոնք գտնվում են առաջինը հիշատակված Պետությունում բացառապես իրենց ուսման կամ մասնագիտացման նպատակով, այդ մյուս Պետությունում չեն հարկվում իրենց ապրելու, ուսանելու կամ մասնագիտանալու համար ստացած վճարումների առնչությամբ, եթե այդպիսի վճարումները առաջանում են այդ Պետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից:

2. Համալսարանի կամ այլ բարձրագույն կրթական հաստատության ուսանողը կամ պրակտիկանտը, որոնք հանդիսանում են կամ անմիջապես մինչեւ Պայմանավորվող պետություն ժամանելը հանդիսացել են մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, չեն հարկվի առաջինը հիշատակված Պետությունում այդ Պետությունում իրենց մատուցած ծառայությունների դիմաց ստացած վարձատրությունից՝ պայմանով, որ այդպիսի ծառայությունները կապված լինեն նրանց ուսանելու կամ պրակտիկայի հետ,

Եւ այդ վարձատրութիւնը կազմի նրանց ապրուստի համար անհրաժեշտ վաստակը:

**ՀՈԴՎԱԾ 21**

**Դասախոսներ եւ գիտահետազոտող**

Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը ենթակա չէ հարկման մյուս Պայմանավորվող պետությունում 2 տարին չգերազանցող ժամանակահատվածի ընթացքում՝ այդ մյուս Պայմանավորվող պետության Կառավարության կողմից հավատարմագրված համալսարանում, գիտահետազոտական ինստիտուտում կամ այլ համանման ուսումնական հաստատությունում հետազոտման կամ դասավանդման համար ստացած վարձատրութիւններից:

**ՀՈԴՎԱԾ 22**

**Այլ եկամուտ**

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ սույն Կոնվենցիայի նախորդ հոդվածներում չքննարկված եկամտի տարրերը, անկախ առաջացման վայրից, ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

**Գլուխ 4**

**Կրկնակի հարկման բացառման մեթոդներ**

**ՀՈԴՎԱԾ 23**

**Կրկնակի հարկման բացառումը**

Պայմանավորվող երկու պետություններում կրկնակի հարկումը բացառվում է հետեւյալ կերպով.

1. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում, որը, սույն Կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան, կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում, ապա առաջին Պայմանավորվող պետությունը թույլատրում է այդ ռեզիդենտի եկամտի հարկի նվազեցում՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում վճարված եկամտի հարկին հավասար գումարի չափով:

Սակայն այդպիսի նվազեցումը չպետք է գերազանցի մինչեւ նվազեցման իրականացումը հաշվարկված եկամտի հարկի այն մասը, որը վերագրելի է այն եկամտին, որը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Այն դեպքում, երբ, սույն Կոնվենցիայի որեւէ դրույթին համապատասխան, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունից ստացած եկամուտը ազատված է հարկումից այդ Պետությունում, ապա այդ Պայմանավորվող պետությունը, այնուամենայնիվ, կարող է այդպիսի ռեզիդենտի եկամտի համար հարկի գումարը հաշվարկելիս հաշվի առնել ազատված եկամուտը:

**Գլուխ 5**

**Հատուկ դրույթներ**

**ՀՈԴՎԱԾ 24**

**Անխտրականություն**

1. Պայմանավորվող պետության ազգային անձինք մյուս Պայմանավորվող պետությունում չեն ենթարկվում այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պարտավորություններն են, որոնց միեւնույն հանգամանքների դեպքում ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել այդ մյուս Պետության ազգային անձինք, մասնավորապես, կապված ռեզիդենտության հետ:

2. Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի ռեզիդենտ հանդիսացող՝ քաղաքացիություն չունեցող անձինք Պայմանավորվող պետություններից եւ ոչ մեկում չեն ենթարկվում այլ կամ ավելի ծանր որեւէ հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ

պարտավորության, մասնավորապես, կապված ռեզիդենտության հետ, քան հարկումն ու դրա հետ կապված պարտավորություններն են, որոնց միեւնույն հանգամանքների դեպքում ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել տվյալ Պետության քաղաքացիները:

3. Սույն հոդվածի դրույթները չպետք է մեկնաբանվեն որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող՝ տրամադրել մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտներին այնպիսի հարկային արտոնություններ, ինչպիսիք առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության կողմից շնորհվել են երրորդ Պետությունների ռեզիդենտներին գոյություն ունեցող հարկային համաձայնագրերի հիման վրա:

4. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 11-րդ հոդվածի 7-րդ կետի կամ 12-րդ հոդվածի 6-րդ կետի դրույթները, Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված տոկոսները, ռոյալթին եւ այլ վճարումները այդպիսի ձեռնարկության հարկվող շահույթի որոշման նպատակով ենթակա են նվազեցման այն նույն պայմաններով, որոնցով նվազեցվում են առաջինը հիշատակված Պետության ռեզիդենտին վճարելիս:

Նմանապես, Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության ցանկացած պարտքը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին՝ այդ ձեռնարկության հարկման ենթակա գույքի որոշման նպատակով ենթակա է նվազեցման նույն պայմաններով, ինչպես որ պարտքը՝ առաջինը հիշատակված Պետության ռեզիդենտին:

5. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունները, որոնց կապիտալն ամբողջությամբ կամ մասամբ, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում է մյուս Պայմանավորվող պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կամ վերահսկվում է նրանց կողմից, առաջինը հիշատակված Պետությունում չեն ենթարկվում այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության, քան այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորություններն են, որոնց ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել առաջինը հիշատակված Պետության համանման ձեռնարկությունները:

## ՀՈՂՎԱԾ 25

### Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգ

1. Այն դեպքում, երբ անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցնում են կամ կհանգեցնեն իր՝ սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման, ապա նա կարող է, այդ Պետությունների ներքին օրենքով նախատեսված պաշտպանության միջոցներից անկախ, ներկայացնել իր գործն այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի ռեզիդենտն է, կամ, եթե իր գործը վերաբերում է սույն Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 1-ին կետին, այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի ազգային անձն է: Այդպիսի գործը պետք է ներկայացվի սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման հանգեցնող գործողության մասին առաջին ծանուցման պահից երեք տարվա ընթացքում:

2. Եթե իրավասու մարմինը դիմում-բողոքը համարում է արդարացի, սակայն ինքն ի վիճակի չէ հանգելու գոհացուցիչ լուծման, ապա նա ձգտում է խնդիրը լուծել մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ փոխադարձ համաձայնությամբ՝ սույն Կոնվենցիային չհամապատասխանող հարկումը բացառելու նպատակով: Ձեռք բերված ցանկացած համաձայնություն պետք է իրականացվի՝ անկախ Պայմանավորվող պետությունների ներպետական օրենսդրությունում օրենքում առկա որեւէ ժամանակային սահմանափակման:

3. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները Կոնվենցիայի մեկնաբանման կամ կիրառման ընթացքում առաջացող ցանկացած դժվարություն կամ կասկած կձգտեն լուծել փոխադարձ համաձայնությամբ: Նրանք կարող են նաեւ խորհրդակցել միմյանց հետ՝ Կոնվենցիայով չնախատեսված դեպքերում կրկնակի հարկումը բացառելու նպատակով:

4. Սույն հոդվածի նախորդ կետերի առնչությամբ համաձայնության հասնելու նպատակով Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են ուղղակի կապ հաստատել միմյանց հետ: Իրավասու մարմինները խորհրդակցելով պետք է մշակեն

համապատասխան երկկողմանի ընթացակարգ, պայմաններ, ձեւեր եւ մեթոդներ՝ սույն հոդվածով նախատեսված փոխհամաձայնության ընթացակարգը կիրարկելու համար:

#### ՀՈՂՎԱԾ 26 Տեղեկատվության փոխանակում

1. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները փոխանակում են այնպիսի տեղեկություններ, որոնք անհրաժեշտ են սույն Կոնվենցիայի դրույթների կամ Կոնվենցիայում ընդգրկված հարկերի վերաբերյալ Պայմանավորվող պետությունների ներքին օրենքների դրույթների կիրառման համար՝ այնքանով, որքանով այդ օրենքներով սահմանված հարկումը չի հակասում սույն Կոնվենցիային:  
Տեղեկատվության փոխանակումը չի սահմանափակվում 1-ին հոդվածով: Պայմանավորվող պետության ստացած ցանկացած տեղեկատվություն համարվում է գաղտնի, ինչպես այդ Պետության ներքին օրենքների սահմաններում ստացված տեղեկատվությունը, եւ կարող է հաղորդվել միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ դատարանները եւ վարչական մարմինները), որոնք զբաղվում են Կոնվենցիայով ընդգրկված հարկերի գնահատմամբ կամ գանձմամբ կամ հարկադիր բռնագանձմամբ կամ դատական հետապնդմամբ կամ բողոքարկումների քննարկմամբ: Այդպիսի անձինք կամ մարմինները տեղեկություններն օգտագործում են միայն այդպիսի նպատակների համար: Նրանք տեղեկությունները կարող են հրապարակել բաց դատական նիստի կամ իրավական որոշումների ընդունման ընթացքում:

2. 1-ին կետի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն կարող մեկնաբանվել որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող.

ա) իրականացնել այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին եւ վարչական գործավարությանը հակասող վարչական միջոցառումներ.

բ) ներկայացնել տեղեկատվություն, որը հասանելի չէ այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներով կամ սովորական վարչական գործավարության ընթացքում.

գ) ներկայացնել տեղեկատվություն, որը բացահայտում է որեւէ առետրային, ձեռնարկատիրական, արդյունաբերական, կոմերցիոն կամ մասնագիտական գաղտնիք կամ առետրական գործընթաց, կամ՝ տեղեկատվություն, որի բացահայտումը հակասում է պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին):

#### ՀՈՂՎԱԾ 27 Դիվանագիտական ներկայացուցչությունների եւ հյուպատոսական հաստատությունների անդամներ

Սույն Կոնվենցիայի ոչ մի դրույթ չի ազդում դիվանագիտական ներկայացուցչությունների եւ հյուպատոսական հաստատությունների անդամներին միջազգային իրավունքի ընդհանուր կանոնների կամ հատուկ համաձայնագրերի դրույթների շրջանակներում տրամադրված ֆիսկալ արտոնությունների վրա:

#### Գլուխ 6 Եզրափակիչ դրույթներ

#### ՀՈՂՎԱԾ 28 Ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Կոնվենցիան ենթակա է վավերացման յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետությունում, եւ վավերացման վերաբերյալ ծանուցումների փոխանակումը տեղի կունենա դիվանագիտական ուղիների միջոցով:

2. Կոնվենցիան ուժի մեջ կմտնի ծանուցումների փոխանակումից հետո, եւ նրա դրույթները կգործեն.

ա) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ հունվարի մեկից

հետո ստացված եկամուտների նկատմամբ,

բ) եկամտի այլ հարկերի առնչությամբ՝ Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ հունվարի մեկից հետո ստացված հարկերի նկատմամբ:

#### ՀՈԴՎԱԾ 29

##### Գործողության դադարեցումը

Սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ կմնա մինչև Պայմանավորվող պետության կողմից նրա գործողության դադարեցումը: Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել Կոնվենցիայի գործողությունը՝ դիվանագիտական ուղիներով դադարեցման մասին ծանուցում ուղարկելով ոչ ուշ, քան Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուց 5 տարի հետո սկսվող օրացուցային տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ:

Այդ դեպքում Կոնվենցիան կդադարեցնի իր գործողությունը.

ա) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ դադարեցման ծանուցագրի ուղարկման տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ հունվարի մեկից հետո ստացված եկամուտների նկատմամբ,

բ) եկամտի այլ հարկերի առնչությամբ՝ դադարեցման ծանուցագրի ուղարկման տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ հունվարի մեկից հետո սկսվող տարվա ընթացքում ստացված հարկերի նկատմամբ:

Ի ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՐԻ՝ համապատասխան ձեռով լիազորված ներքոստորագրյալները ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

Կատարվել է Երեւանում քաղաքում, 2005 թվականի հունիսի 29-ին, երկու բնօրինակով, հայերեն, արաբերեն եւ անգլերեն, բոլոր տարբերակները հավասարազոր են: Մեկնաբանման ժամանակ տարածայնություն առաջանալու դեպքում գերակայությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

#### ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Սիրիայի Արաբական Հանրապետության կառավարության միջեւ եկամուտների կրկնակի հարկումից խուսափելու մասին Կոնվենցիան կնքելիս ներքոստորագրյալները համաձայնեցին հետեւյալ դրույթների շուրջ, որոնք կազմում են սույն Կոնվենցիայի անբաժանելի մասը.

24-րդ հոդվածի առնչությամբ համաձայնեցին, որ սիրիացիները, որոնք հանդիսանում են միայն Հայաստանի ռեզիդենտներ, եւ հայերը, որոնք հանդիսանում են միայն Սիրիայի ռեզիդենտներ, սույն Կոնվենցիայի կիրառման ընթացքում ենթակա են հարկման իրենց ռեզիդենտության վայրի հարկման կանոնների համաձայն:

Ի ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՐԻ՝ իրենց համապատասխան Կառավարությունների կողմից պատշաճ ձեռով լիազորված ներքոստորագրյալները ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

Կատարված է Երեւանում, 2005 թվականի հունիսի 29-ին, երկու բնօրինակով՝ հայերեն, արաբերեն եւ անգլերեն, բոլոր տեքստերը հավասարազոր են: Մեկնաբանման ընթացքում տարածայնություն առաջանալու դեպքում նախապատվությունը կտրվի անգլերեն տեքստին:

Կոնվենցիան եւ Արձանագրությունը ուժի մեջ են մտել 2006թ. դեկտեմբերի 11-ին:

-----  
ԻՐՏԵԿ - անգլերեն լեզվով հաջորդ մասում

ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ  
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԻՐԻԱՅԻ ԱՐԱՐԱԿԱՆ  
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿՎԱՍՈՒՏՆԵՐԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ  
ԽՈՒՍԱՓԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ  
(2-րդ մաս)

CONVENTION

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA AND THE  
GOVERNMENT OF THE SYRIAN ARAB REPUBLIC FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE  
TAXATION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of the Republic of Armenia and the Government of the Syrian Arab Republic,  
proceeding from intention to promote and strengthen the economical, scientific, technical and cultural relations between both the Contracting States and in order to avoid double taxation on income, decided to conclude this Convention and have agreed as follows:

CHAPTER I  
SCOPE OF THE CONVENTION

ARTICLE 1  
PERSONAL SCOPE

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

ARTICLE 2  
TAXES COVERED

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its administrative-territorial subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:

- a) in the case of Armenia:
  - profit tax;
  - income tax;(hereinafter referred to as "Armenian tax");
- b) in the case of Syria:
  - the income tax on commercial, industrial, and non-commercial (free professions) profits;
  - the income tax on salaries and wages;

- the income tax on non-residents;
- the income tax on revenue of movable and immovable capital;
- surcharges imposed now or in the future as percentages of the above-mentioned taxes or in any other form or rate.

(hereinafter referred to as "Syrian tax").

4. The Convention shall apply also to any substantially similar taxes classified in accordance with definition of paragraph 1 of this Article which are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the existing taxes.

The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any changes which have been made in their respective taxation laws.

## CHAPTER II DEFINITIONS

### ARTICLE 3 GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:

a) the term "Contracting State" means Armenia or Syria as the context requires;

b) the term "Armenia" means the Republic of Armenia;

c) the term "Syria" means, in accordance with international law, the territories of the Syrian Arab Republic including its internal waters, territorial sea, the subsoil thereof and the airspace above them to which Syria has sovereign rights and other maritime areas to which Syria has the right to exercise sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural sources;

d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;

e) the term "company" means any body corporate, or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;

f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

g) the term "national" means:

(i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;

(ii) any legal person, deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;

h) the term "international traffic" means any transport by a ship, boat, aircraft, or road vehicle operated by an enterprise of a Contracting State, except when such transport is operated solely between places in the other Contracting State;

i) the term "competent authority" means:

(i) in the case of Armenia - the Minister of Finance and Economy or his authorized representative and the Head of State Tax Service or his authorized representative;

(ii) in the case of Syria - the Minister of Finance or his authorized representative.

2. As regards the application of the Convention at any time by a Contracting State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires or the competent authorities of the Contracting States

are not able to reach a mutual opinion according to the procedure mentioned in Article 25 of this Convention, have the meaning which it has at that time under the law of that State concerning the taxes to which the Convention applies.

#### ARTICLE 4 RESIDENT

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State is liable to tax therein by reason of his domicile, place of establishment and registration, residence, or any other criterion of a similar nature.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 of this Article an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

a) he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both Contracting States, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the Contracting State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either Contracting State, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State in which he has an habitual abode;

c) if he has an habitual abode in both Contracting States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State of which he is a national;

d) if he is a national of both Contracting States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then such person shall be deemed to be a resident only of the Contracting State under the laws of which it derives its status as such.

#### ARTICLE 5 PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Convention, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which a resident of a Contracting State carries on the regular business in the other Contracting State.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

a) a place of management;

b) a branch;

c) an office;

d) a factory;

e) a workshop; and

f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of exploration, exploitation or extraction of natural resources.

3. A building site, a construction, assembly or installation project or supervisory or other activities in connection therewith constitutes a permanent establishment but only where such site, project or activities continue for a period of more than 6 months.

The term "other activities" as it used in this paragraph includes the

furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the following activities of an enterprise of a Contracting State in the other Contracting State shall be deemed not to be treated as carrying on through the permanent establishment:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on any other activities of a preparatory or auxiliary character, for the enterprise.

5. Where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies - is acting in a Contracting State on behalf of the enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such a person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall, except in regard to re-insurance, be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies.

7. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, commission agent or any other agent of an independent status.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

### CHAPTER III TAXATION OF INCOME

#### ARTICLE 6 INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. a) The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated.

b) Ships, boats or aircraft, road vehicles shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

## ARTICLE 7 BUSINESS PROFITS

1. The profits from business activities derived by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein.

If the enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, the profits of the enterprise may be taxed in the other Contracting State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3 of this Article, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. The profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

5. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary.

6. Where profits include items of income, which are dealt with in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

## ARTICLE 8 INTERNATIONAL TRAFFIC

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships, aircraft or road vehicles in international traffic shall be taxable only in the State in which its place of registration is situated.

Such profits shall include profits derived by the enterprise from other activities, and, in particular, from the use or rental of containers used for the transport of goods or merchandise in international traffic, provided that such activities are incidental to the operation of ships, aircraft or road vehicles in international traffic by the enterprise.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits derived from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

3. The provisions of this Article do not include the profits realized by an enterprise of a Contracting State through commissions on sales, in the other Contracting State, of travel tickets of ships, aircraft and road vehicles belonging to the other enterprises.

## ARTICLE 9 ASSOCIATED ENTERPRISES

### 1. Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits if that other State considers the adjustment justified. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Convention and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

## ARTICLE 10 DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

The paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from any shares, or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

## ARTICLE 11 INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article, interest arising in a Contracting State shall be taxable only in the other Contracting State if it is derived and beneficially owned by that other State itself or by administrative-territorial subdivisions or local authorities or the Central Bank of that other State.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated

therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, an administrative-territorial subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

## ARTICLE 12 ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but the tax so charged shall not exceed 12 per cent of the gross amount of the royalties referred to in paragraph 3 of this Article.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films or films or tapes used for radio or television broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that Contracting State itself, an administrative-territorial subdivision, a local authority or a resident of that Contracting State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident

of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are born by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

### ARTICLE 13 CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of ships, boats, aircraft or road vehicles operated in international traffic, as well as of movable property pertaining to the operation of such ships, boats, aircraft or road vehicles, shall be taxable only in that State.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

### ARTICLE 14 INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other similar activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other State but only so much of it as is attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, surgeons, dentists and accountants.

### ARTICLE 15

## DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18 and 19, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is exercised in the other Contracting State, such remuneration may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if all the following conditions are fulfilled:

- a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period;
- b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State;
- c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship, boat, aircraft or a road vehicle operated in international traffic by a resident of a Contracting State may be taxed in that State.

## ARTICLE 16 DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

## ARTICLE 17 ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, the income derived by an entertainer or a sportsman from the activities performed in a Contracting State, if the visit to that State is substantially supported by public funds of one or both of the Contracting States, or of administrative territorial subdivisions, or local authorities thereof, is taxable only on the Contracting State of which the entertainer or the sportsman is a resident.

## ARTICLE 18 GOVERNMENT SERVICE

1. a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by, or out of funds created by a Contracting State or an administrative-territorial subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or his administrative-territorial subdivision or local authority shall be taxable only in that State.

b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

(i) is a national of that State; or

(ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. The provisions of Articles 15, 16 and 19 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or an administrative-territorial subdivision or a local authority thereof.

#### ARTICLE 19 PENSIONS

1. Pensions and other similar remuneration paid by a Contracting State to a resident of the Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in the first-mentioned State.

2. Nothing contained in paragraph 1 shall affect the provisions of the law of a Contracting State concerning the exemption of pensions from tax.

#### ARTICLE 20 STUDENTS

1. Payments which a student, an apprentice or probationer, who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

2. A student at a university or other institution for higher education or a business apprentice or probationer which is present in a Contracting State and who is or was immediately before visiting that State a resident of the other Contracting State, shall not be taxed in the first-mentioned State in respect of remuneration for services rendered in that State, provided that the services are in connection with his studies or training and the remuneration constitutes earnings necessary for his maintenance.

#### ARTICLE 21 PROFESSORS AND RESEARCHERS

Remuneration which a resident of a Contracting State receives for undertaking research or for teaching at a university, research institute or other similar establishment for higher education accredited by the government in the other Contracting State, shall not be taxable in that other State during a period not exceeding 2 years.

#### ARTICLE 22 OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.

## CHAPTER IV METHODS FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

### ARTICLE 23 ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

In both Contracting States double taxation shall be eliminated as follows:

1. Where a resident of a Contracting State derives income which, in accordance with the provisions of this Convention, may be taxed in the other Contracting State, then the first Contracting State shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in the other Contracting State.

Such deduction shall not, however, exceed that part of the income tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income which may be taxed in the other Contracting State.

2. Where in accordance with any provision of this Convention income derived by a resident of a Contracting State from the other Contracting State is exempt from tax in that State, that Contracting State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

## CHAPTER V SPECIAL PROVISIONS

### ARTICLE 24 NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

2. Stateless persons who are residents of either Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. This provisions of this Article shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any tax allowances, which are granted by the first-mentioned State to the residents of the third States by force of existing tax agreements.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, or paragraph 6 of article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the

first-mentioned State.

Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

## ARTICLE 25 MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavor, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavor to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in case not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs of this Article. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, conditions, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

## ARTICLE 26 EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the

domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

## ARTICLE 27 MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

## CHAPTER VI FINAL PROVISIONS

### ARTICLE 28 ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall be ratified in either of Contracting States and the instruments of ratification shall be exchanged through diplomatic channels.

2. The Convention shall enter into force upon the exchange of instruments of ratification and its provisions shall have effect:

a) in respect of taxes withheld at source - to amounts of income derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;

b) in respect of other taxes on income - for taxes derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force.

### ARTICLE 29 TERMINATION

1. This Convention shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Convention at any time, after a period of 5 years following its entry into force, by giving a notice of termination, through diplomatic channels, at least six months before the end of any calendar year.

In such event the Convention shall cease to have effect:

a) in respect of taxes withheld at source - to amounts of income derived on or after the first day of January in the calendar year next

following the year in which the notice of termination has been given;  
b) in respect of other taxes on income - for taxes derived on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice of termination has been given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE in duplicate on at Yerevan on June 29, 2005 in the Armenian, Arabic and English languages, the texts being authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of  
the Republic of Armenia:

For the Government of  
the Syrian Arab Republic:

Tigran Khachatryan  
Deputy Minister of Finance  
and Economy of the  
Republic of Armenia

Mouhannad Kheder Sayed Ahmad  
Deputy Minister of Finance  
of the Syrian Arab Republic

#### PROTOCOL

At the signing of the

#### CONVENTION

#### BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA AND THE GOVERNMENT OF THE SYRIAN ARAB REPUBLIC FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The undersigned have agreed upon the following provisions which form an integral part of the Convention:

With reference to Article 24 it is agreed that the Armenians who are resident only of Syria and the Syrians who are resident only of Armenia meanwhile the time of application of this Convention shall be taxed according to the rules of taxation in place of their residency.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE in duplicate on at Yerevan on June 29, 2005 in the Armenian, Arabic and English languages, the texts being authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of  
the Republic of Armenia:

For the Government of  
the Syrian Arab Republic: